

Илӗс — раҫами чор

Ғуломӣ

Jeff Pippenger

2023-10-01

Шаҳодати Илӗс аз он оғоз меёбад, ки ӯ эълон мекунад, ки сеюним сол борон нахоҳад борид, магар мувофиқи каломи ӯ.

Ва Илӗс — тишбӣ, ки аз сокинони Ҷилъод буд, ба Аҳъоб гуфт: «Ба ҳаёти Парвардигор Худои Исроил, ки ба ҳузури Ӯ меистам, дар ин солҳо на шабнам хоҳад буд ва на борон, ҷуз мувофиқи каломи ман». 3 Подшоҳон 17:1.

Он сеюним солию ним сол таърихи Тиётираро аз соли 538 то 1798 ифода мекунам. Дар соли 1798, дар поёни давраи хушксолӣ, Илӗс Аҳъобро ба Кармил даъват мекунад. Паёми ғариштаи аввал соати довари Худоро дар 22 октябри соли 1844 эълон намуд. Паёми ғариштаи аввал амре буд ба Аҳъоб, ки тамоми Исроилро ба Кармил ҷамъ оварад.

Ва чун Аҳъоб Илӗсро дид, Аҳъоб ба ӯ гуфт: «Оё ту ҳамон кас ҳастӣ, ки Исроилро ба изтироб меоварӣ?» Ӯ дар ҷавоб гуфт: «Ман Исроилро ба изтироб наовардам; балки ту ва хонаи падарат, зеро ки аҳкоми Худовандро тарк кардаед, ва ту аз Баалим пайравӣ намудай. Пас, акнун бифирист ва тамоми Исроилро назди ман ба кӯҳи Кармил ҷамъ овар; инчунин чорсаду панҷоҳ наби Баал ва чорсад наби ашераҳоро, ки аз дастархони Изобал меҳӯранд». Пас Аҳъоб назди ҳамаи бани-Исроил фиристод ва набиро бар кӯҳи Кармил ҷамъ овард. Ва Илӗс назди тамоми қавм омад ва гуфт: «То ба кай шумо миёни ду ақида мелангед? Агар Худованд Худост, аз Ӯ пайравӣ кунед; вале агар Баал бошад, аз ӯ пайравӣ кунед». Ва қавм ба ӯ як сухан ҳам ҷавоб надоданд. 3 Подшоҳон 18:17–21.

Тамоми Исроил дар айёми Илӗс ба Кармил ҷамъ оварда шуд, ки он, дар навбати худ, таърихи Вилиям Миллерро намояндагӣ мекард, ҳангоме ки се калисои боби сеюми Ваҳй якҷо ҷамъ оварда шуданд. Калисое, ки дар оғоз дар соли 538 барои гурехтан аз таъқиботи Изобал ба биёбон паноҳ бурда буд, чунон ки тавассути калисои Тиотира намояндагӣ мешавад, аз биёбон берун омад ҳамчун он насл, ки бояд бо паёми Илӗс, ки тавассути Вилиям Миллер намояндагӣ мешавад, рӯ ба рӯ мегашт. Сипас ҳайвони замин даҳони худро кушод ва селоби таъқиботеро, ки бар зидди вай барои ҳазору дусаду шаст сол фиристода шуда буд, фуру бурд.

Ва замин ба он зан мадад расонид, ва замин даҳони худро кушод, ва сели обро, ки аждаҳо аз даҳони худ берун афканда буд, фуру бурд. Ваҳй 12:16.

Дар пешгӯӣ «сухан гуфтани як миллат» амали мақомоти қонунгузор ва судии он аст, ва дар соли 1789 Иёлоти Муттаҳида он санади илоҳиро, ки Конститутсияи Иёлоти Муттаҳида аст, барпо намуд ва ба ин васила ҳуқуқҳо ва озодиеро, ки барои таъмини ҳифз аз таъқиботи ҳам подшоҳони Аврупо ва ҳам калисои муртадди католикӣ зарур буданд, муҳофизат кард.

«Сухан гуфтани миллат амали мақомоти қонунгузор ва судии он мебошад». Баҳси Бузург, 443.

Соли 1789, андаке пеш аз он ки нақши нубуввати Иёлотии Муттаҳида ҳамчун салтанатии шашумии нубуввати Китоби Муқаддас оғоз гардад, он мисли Барра сухан мегуфт, аммо ҳангоми қонуни якшанбе он мисли аждаҳо сухан хоҳад гуфт.

Ва ман ҳайвони дигареро дидам, ки аз замин баромада меомад; ва ӯ ду шох чун барра дошт, ва мисли аждаҳо сухан мегуфт. Ваҳй 13:11.

Оғоз ва анҷоми ҳайвони заминӣ бо сухан гуфтани он нишон дода мешаванд. Дар соли 1798, Аҳъоб тамоми Исроилро ба кӯҳи Кармил даъват мекунад, ки дар он ҷо Илёс озмоише пеш хоҳад гузошт, то ба тамошобинон исбот намояд, ки оё Худои ибронӣ ё Худои Изобал Худои ҳақиқист. Изобал чорсаду панҷоҳ пайғамбари Баал ва чорсад пайғамбари бешаро дошт. Худои дурӯғини Баал маъбудии мардона буд ва Худои дурӯғини Ашторот маъбудии занона буд.

Он ду табақаи анбиёи козиб иттиҳоди калисо ва давлатро ифода мекунанд, зеро дар нубувват, ҳангоме ки мард ва зан якҷо нишон дода мешаванд, зан калисоро ифода мекунад ва мард давлатро. Илёс, ҳангоме ки бо иттиҳоди нопоки калисо ва давлат рӯ ба рӯ шуд, ҳаштсаду панҷоҳ ба як камшумор буд; ин иттиҳод ҳам тавассути маъбудҳои козиби занона ва мардона, ва ҳам тавассути издивоҷи Аҳъоб ва Изобал ифода ёфтааст. Намунаи Аҳъоб ва Изобал дар бораи калисо ва давлат фасоди шоҳи ҷумҳурихоҳиро ифода мекунад, ва Баал ва Ашторот фасоди шоҳи протестантиро ифода мекунанд.

Мавзӯи эътирози Илёс алайҳи дини фосиде буд, ки дар Ваҳй, боби дуюм, бо Тиётари муаррифӣ шудааст. Илёс намояндаи як протестант буд, зеро ягона таърифи «протестант» касест, ки бар зидди Рум эътироз мекунад. Эътирози Илёс рамзи эътироз бар зидди омезиши калисо ва давлат аст, ки тавассути иттиҳоди нопоки миёни давлати фосид ва калисои фосид ба амал меояд.

Лекин Манинг сендан бир неча нарсам бор: чунки ўзини пайғамбар аёл деб атайдиган ўша Изавел аёлга йўл қўясан; у Менинг қулларимга таълим бериб, уларни зино қилишга ва бутларга қурбон қилинган нарсаларни ейишга йўлдан оздиради. Ва Мен унга зиносидан тавба қилиши учун вақт бердим, аммо у тавба қилмади. Мана, Мен уни тўшакка ташлайман, у билан зино қилганларни эса — агар ўз ишларидан тавба қилмасалар — катта қайғуга соламан. Ваҳй 2:20–22.

Хӯрдан он паёмеро ифода мекунад, ки шумо қабул менамояд, ва паёме, ки ба бутҳо қурбонӣ шудааст, таълимоти католикизмро ифода мекунад, ки худ рамзи аслии ибодати зишти бутҳост. Қавми Худо дар асрҳои торик ба пазируфтани бисёре аз таълимоти бутпарастонаи католикизм расида буданд, ва махсусан ибодати офтобро.

Зино муносибати ғайриқонунии аст ва ба таври нубувватӣ худӣ моҳияти он чизро ифода мекунад, ки Конституцияи манъ мекунад; пайвастишавии калисо ва давлат. Аҳъоб дар муносибати ғайриқонунии бо Изобал буд, зеро ӯ, ҳамчун подшоҳи Исроил, набояд бо

маликаи бутпараст издивоҷ мекард. Исо Юҳаннои Таъмиддихандаро ҳамчун Илёс муайян кард, ва Юҳанно низ бо ҳамон муносибати нопоки муқобилат кард, вақте ки Ҳиродусро барои издивоҷ карданаш бо Ҳирӯдиё, зани бародараш, мазаммат намуд.

Зеро Ҳиродус Яҳёро дастгир карда, баста, барои сабаби Ҳиродияс — зани бародараш Филиппус — ўро ба зиндон андохта буд. Зеро Яҳё ба вай мегуфт: «Туро ҷоиз нест, ки ўро дошта бошӣ». Матто 14:3, 4.

Муқобилаи Илёс бо Аҳъоб ва Изобал пешнамоиши муқобилаи Яҳё бо Ҳиродус ва Ҳирӯдиё буд, зеро ҳар ду муносибат пайванди ғайришаръии калисо ва давлатро намояндагӣ мекарданд. Якҷоя онҳо паёми Илёсро намояндагӣ мекунанд, яъне паёми яксаду чилу чор ҳазор, ки бо папагӣ (Изобал ва Ҳирӯдиё), бо даҳ подшоҳе, ки Созмони Милали Муттаҳидро намояндагӣ мекунанд (Аҳъоб ва Ҳиродус), ва бо Иёлоти Муттаҳида, ки пайғамбари дурӯғинро намояндагӣ мекунад (пайғамбарони дурӯғини Кармил ва Саломе, духтари Ҳирӯдиё), рӯ ба рӯ мешавад.

Манзараи нубувватӣ дар Кармил ҳимояи Илёсро аз Конститутсияи Иёлоти Муттаҳида дар бар мегирад, ки дар он принципи ҷудоии калисо ва давлат таҳким ёфтааст.

Ва ҳангоме ки Аҳъоб Илёсро дид, Аҳъоб ба ӯ гуфт: «Оё ту ҳамон касе ҳастӣ, ки Исроилро ошуфта месозӣ?» Ва ӯ ҷавоб дод: «Ман Исроилро ошуфта насохтаам; балки ту ва хонаи падарат, аз он сабаб ки аҳкоми Худовандро тарк кардаед ва ту аз Баалим пайравӣ намудай». 3 Подшоҳон 18:17, 18.

Конститутсия муайян кард, ки ду шохи ҷумҳурихоҳӣ ва протестантизм ҳамеша аз якдигар ҷудо хоҳанд монд. Аммо Ваҳй нишон медиҳад, ки вақте Иёлоти Муттаҳида дар ниҳоят мисли аждаҳо сухан гӯяд, ин дар замоне хоҳад буд, ки калисоҳои муртадди Иёлоти Муттаҳида ҳокимиятро ба даст мегиранд ва бо ҳукумати муртадд муттаҳид мешаванд.

«Лекин “ваҳшийга ўхшаш тимсол” нима? Ва у қандай қилиб яратилади? Тимсол икки шохли ваҳший томонидан яратилади ва у ваҳшийга ўхшаш тимсолдир. У яна ваҳшийнинг тимсоли деб ҳам аталади. Демак, тимсолнинг қандай эканини ва у қандай қилиб яратилишини билиш учун, биз ваҳшийнинг ўзига — папалikka — хос хусусиятларни ўрганишимиз лозим.

«Вақте ки калисои ибтидоӣ бо дур шудан аз соддагии Инчил ва пазируфтани расму ойинҳо ва урфу одатҳои бутпарастӣ фасод ёфт, вай Рӯҳ ва қудрати Худоро аз даст дод; ва барои он ки вичдони мардумро зери назорат гирад, ба пуштибонии ҳокимияти дунявӣ рӯ овард. Натиҷа папагӣ буд, яъне калисое, ки қудрати давлатро идора мекард ва онро барои пешбурди аҳдофи худ, баҳусус барои ҷазо додани «бидъат», ба кор мебард. Барои он ки Иёлоти Муттаҳида сурати ҳайвонро ба вучуд оварад, қудрати динӣ бояд ҳукумати шаҳрвандиро то ба ҳадде зери назорат гирад, ки ҳокимияти давлат низ аз ҷониби калисо барои иҷрои аҳдофи худ ба кор бурда шавад». Ҷанҷоли Бузург, 443.

Илёс дар кӯҳи Кармил кори миллериёро намояндагӣ мекард, ва миллериён ҳамчун набиҳои ҳақиқӣ дар муқобили онҳое барқарор карда шуданд, ки чанде пеш аз зери таъсири

католикият берун омада буданд, аммо ба воситаи рад кардани нури фариштаи аввал интиҳоб карданд, ки ба Рум бозгарданд. Бинобар ин, паёми фариштаи дуум дар баҳори соли 1844 аз муайян кардани фирқаҳои протестантӣ ҳамчун духтарони Бобил ва миллериён ҳамчун шоҳи аслии протестантӣ иборат буд.

Вақте ки Худо Исроили қадимро аз ғуломии Миср берун оварда, аз миёни обҳои Баҳри Сурх гузаронид, Ё раванди пайдарпайи озмоишро оғоз намуд, ки бо озмоиши маннаи осмонӣ оғоз ёфт.

«Бар мо нури чамъшудаи асрҳои гузашта медурахшад. Сабти фаромӯшкориҳои Исроил барои равшангариҳои мо нигоҳ дошта шудааст. Дар ин аср Худо дасти Худо дароз кардааст, то барои Худ халке аз ҳар миллат, қабила ва забон гирд оварад. Дар ҳаракати омадани Масех Ё барои мероси Худ амал кардааст, ҳамон тавре ки барои исроилиён амал намуд, ҳангоми аз Миср берун овардани онҳо. Дар ноумедии бузурги соли 1844 имони қавми Ё озмуда шуд, чунон ки имони ибриён назди Баҳри Сурх озмуда гардида буд». Testimonies, volume 8, 115, 116.

Ноумедии 22 октябри соли 1844 ба фаҳмиши муқаддасгоҳи осмонӣ оварда расонд, ки он гоҳ озмоиши шанберо пеш гузошт, ҳамон тавре ки озмоиши манна нахустини силсилаи даҳ озмоиш барои Исроили қадим гардид.

«Худованд ба ман соли 1847, ҳангоме ки бародарон дар рӯзи шанбе дар Топшам, иёлати Мэн, чамъ омада буданд, рӯёи зеринро дод. »

«Мо рӯҳи ғайриоддии дуоро эҳсос кардем. Ва ҳангоме ки дуо мекардем, Рӯҳулқудс бар мо назил шуд. Мо бисёр шод будем. Даре нагузашта, ман аз чизҳои заминӣ комилан канда шуда, дар рӯёи ҷалоли Худо фаро гирифта шудам. Ман фариштаеро дидам, ки бо шитоб сӯи ман парвоз мекард. Ё маро зуд аз замин ба Шаҳри Муқаддас бурд. Дар он шаҳр ман маъбадеро дидам, ки ба он дохил шудам. Пеш аз он ки ба пардаи аввал бирасам, аз даре гузаштам. Ин парда боло бардошта шуд, ва ман ба макони муқаддас даромадам. Дар он ҷо қурбонгоҳи бухур, шамъдони ҳафтчароғ, ва мизеро дидам, ки бар он нони тақдирот буд. Пас аз он ки ҷалоли макони муқаддасро дидам, Исо пардаи дуумро боло бардошт ва ман ба муқаддастарини муқаддасҳо даромадам.»

«Дар Макони Қудситарин сандукеро дидам; бар болояш ва паҳлӯҳои он тиллоӣ софтарин буд. Дар ҳар ду канори сандук каррубии зебӣ буд, ки болҳояшро бар он густурда буд. Чехраҳояшон сӯи якдигар нигаронида шуда буд, ва ба поён менигаристанд. Миёни фариштагон манқали тиллоӣ буд. Болои сандук, он ҷо ки фариштагон меистоданд, ҷалоли фавқулода дурахшоне буд, ки монанди тахте менамуд, ки Худо дар он сокин аст. Исо назди сандук истода буд, ва ҳангоме ки дуоҳои муқаддасон ба ҳузури Ё боло мерафтанд, бухур дар манқал дуд мекард, ва Ё дуоҳои онҳоро ҳамроҳ бо дуди бухур ба назди Падари Худ пешкаш менамуд. Дар сандук кӯзаи тиллоӣ манн, асои Ҳорун, ки навда зада буд, ва лавҳаҳои сангине буданд, ки мисли китоб ба ҳам баста мешуданд. Исо онҳоро кушод, ва ман Даҳ Аҳкомро дидам, ки бар онҳо бо ангушти Худо навишта шуда буданд. Бар як лавҳа чор аҳком буд, ва бар лавҳаи дигар шаш. Он чор аҳоме, ки бар лавҳаи аввал буданд, аз он шаши дигар равшантар

медурахшиданд. Аммо аҳкоми чорум — аҳкоми рӯзи шанбе — аз ҳамаи онҳо бештар медурахшид; зеро шанбе барои он чудо карда шуда буд, ки ба эҳтироми номи муқаддаси Худо нигоҳ дошта шавад. Шанбеи муқаддас пурчалол менамуд — гирдогирди он ҳалқае аз ҷалол буд. Ман дидам, ки аҳкоми шанбе бар салиб меҳкӯб нашудааст. Агар чунин мебуд, он нӯҳ аҳкоми дигар низ меҳкӯб шуда буданд; ва мо озод мебудем, ки ҳамаи онҳоро, ҳамчунин аҳкоми чорумро, поймол кунем. Ман дидам, ки Худо шанберо дигар накардааст, зеро Ё ҳаргиз тағйир намеёбад. Аммо папа онро аз рӯзи ҳафтуми ҳафта ба рӯзи аввали ҳафта дигар кардааст; зеро ба ӯ муқаррар шуда буд, ки замонҳо ва қонунҳоро тағйир диҳад». Навиштаҳои Аввалин, 32.

Ҳангоме ки протестантҳо дар соли 1798 аз Асрҳои Торик берун омаданд ва китоби Дониёл мӯҳркушӣ гардид, салтанати шашуми нубуввати Китоби Муқаддас, яъне ҳайвони дӯшоҳаи заминии Ваҳӣ боби сездах, раҳпаймоии худро дар тӯли таърихи нубуввати оғоз намуд. Протестантизм бар ҳуҷҷати муқаддасе, ки Китоби Муқаддас ном дорад, бунёд ёфт ва ҷумҳурихоҳӣ бар ҳуҷҷати муқаддасе, ки Конститутсия ном дорад, бунёд гардид. Худо калисои Худо, ки дар биёбон буд, аз Асрҳои Торик берун оварда буд, аммо ҳамон тавре ки бо Исроили қадим дар давраи ғуломии Миср буд, амри рӯзи шанбе фаромӯш гардида буд. Чунон ки Исроил дар роҳи худ ба сӯи ато шудани шариат дар Сино аз баҳри Сурх гузашт, Исроили навин низ дар роҳи худ ба сӯи 22 октябри соли 1844 аз Уқёнуси Атлантик гузашт, ки дар он ҷо шариат бори дигар ошкор мегардид. Худованд боз қавмеро бармехезонд, ки амонатдорони шариати Ё, амонатдорони ваҳӣҳои нубуввати Ё бошанд ва ҷомаи мероси протестантизмро бар дӯш гиранд. Ба Исроили қадим ду лавҳи Дах Аҳком дода шуд, ҳамчун рамзи кори онҳо, ки амонатдорони шариати Ё бошанд; ва ба Исроили навин ду лавҳи Ҳабакқук дода шуд, ҳамчун рамзи кори онҳо ҳамчун амонатдорони Каломии нубуввати Ё.

Исроили муосир мебоист ҳар ду маҷмӯаи ду лавҳро бардошта, ҳангоми ба ҷаҳон пешниҳод намудани паёми фариштаи сеюм онҳоро ҳамроҳ медошт; паёме ки онро касоне мавъиза мекунанд, ки ридои протестантизмро бар дӯшдоранд. Протестантизме ки аз Асрҳои Торики берун омад, он вақт нокомил буд, чунон ки Исроили қадим ҳангоми убур кардан аз баҳри Сурх нокомил буд. Протестантизм шиори «Китоби Муқаддас ва танҳо Китоби Муқаддас»-ро эътироф мекард, аммо ба сабаби садсолаҳо хӯрдани таълимоти бутпарастонаи католикияти Рум (чизҳои қурбонӣ ба бутҳо) фаҳмиши нокоми аз Каломии Худо дошт. Худо таъйин карда буд, ки протестанти ҳақиқӣ тамоми Каломии Худоро намояндагӣ намояд, чунон ки дар «шариат ва анбиё» рамзгузорӣ шудааст, яъне ҳар ду маҷмӯаи ду лавҳ, ки ҳам кори қавми Худо ва ҳам хислати Худоро ифода мекунанд. Кори фариштаи аввал ин буд, ки қавми протестанти ҳақиқиро ба вучуд оварад, то онҳо ҳам амонатдорони шариати Ё ва ҳам амонатдорони Каломии нубуввати Ё бошанд.

«Худо калисои Худо дар ин замон, чунон ки Исроили қадимро даъват намуда буд, хондааст, то ҳамчун нуре дар замин биистад. Бо саттори пурқудрати ҳақиқат — паёмҳои фариштаи якум, дуюм ва сеюм — Ё онҳоро аз калисоҳо ва аз ҷаҳон чудо кардааст, то ба наздикии муқаддас бо Худ биёварад. Ё онҳоро амонатдорони шариати Худ гардондааст ва ҳақоқи бузурги нубувватро барои ин замон ба онҳо супурдааст. Мисли каломҳои муқаддасе ки ба Исроили қадим супурда шуда буданд, инҳо низ амонати

муқаддасе мебошанд, ки бояд ба ҷаҳон расонда шаванд. Се фариштаи Ваҳй 14 намояндаи он ҳалқе мебошанд, ки нури паёмҳои Худоро мепазиранд ва ҳамчун намояндагони ӯ пеш мераванд, то ин огоҳиро дар саросари замин садо диҳанд». Шаҳодатҳо, ҷилди 5, 455.

Огоҳие, ки бояд аз ҷониби касоне эълон карда шавад, ки ҳамчун амонатдорони ду маҷмӯаи ду лавҳ муайян шудаанд, бар зидди қабул кардани нишони католикӣ мебошад. Ин эътироз бар зидди муносибати ғайриқонунии Аҳъоб ва Изобал аст ва аз ҷониби Илёс бар Кӯҳи Кармил намояндагӣ карда шуд. Додани ду лавҳи санг бар Кӯҳи Сино намунаи пешакии додани ду лавҳи матоӣи Ҳабакқук дар таърихи солҳои 1842 то 1849 буд. Ду лавҳи Ҳабакқук рамзи муносибати аҳдии байни Худо ва қавми протестантии ӯ мебошанд. Рад кардани он лавҳҳо ҳамонанд мебуд ба он ки Исроили қадим шариати Худоро рад намояд.

Миллериён ба Қудси Ақдас дохил шуданд ва нури шанберо қабул карданд, аммо раванди озмоиш ҳанӯз ба анҷом нарасида буд. Ҳамзамон шоҳи Ҷумҳуриҳои аз ҳама таърихи яқсон пеш мерафт. Ва ҳар ду шох дар пешрафти муштараки худ дар соли 1863 ба як марҳалаи муайянкунанда мерасиданд.

Паёми Илёси Миллер раванди тадриҷии поксозиро ба вучуд овард, ки мақсади пешбинишудаи он барқарор намудани шоҳи протестантӣ буд; ва дар ҳама таърихи айниятнок, шоҳи ҷумҳуриявӣ низ ба раванди тадриҷии инкишофи сиёсӣ ҷалб гардида буд. Ҳар ду шох бар як ҳайвони заминӣ қарор доранд; бинобар ин, онҳо бояд дар тӯли тамоми таърихи ҳайвони заминӣ ҳамоҳангона якҷо пеш раванд.

Аввалин хусусияти нубуввати шоҳи ҷумҳуриҳои ҳайвони заминӣ амали ба иҷро даровардани Конституция дар соли 1789 тавассути сухан гуфтан буд. Дар соли 1798, (замони анҷом, вақте ки китоби Дониёл муҳркушӣ гардид), ҳайвони заминӣ бори аввал ҳамчун салтанати шашуми нубуввати Китоби Муқаддас сухан хоҳад гуфт. Соли 1798 оғози Иёлоти Муттаҳида ҳамчун салтанати шашуми нубуввати Китоби Муқаддас буд, ва он сухан гуфтани, ки дар оғози таърихи ҳайвони заминӣ дар соли 1798 рух дод, намунаи пешакии охири боре хоҳад буд, ки салтанати шашум сухан хоҳад гуфт; ва он замон ҳамчун овози аждаҳо муаррифӣ шудааст. Вақте ки мо қонунҳоро, ки шоҳи ҷумҳуриҳои дар Иёлоти Муттаҳида дар соли 1798 қабул кард, баррасӣ мекунем, бояд интизор бошем, ки намунаи пешакии он қонунҳоро бубинем, ки ҳамзамон бо қонуни якшанбе, ҳангоме ки Иёлоти Муттаҳида ҳамчун аждаҳо сухан мегӯяд, қабул хоҳанд шуд. Ҳангоми баррасии чор қонуни зерин, аз худ бипурсед: оё он чор қонун, ки дар соли 1798 қабул шуданд, имзои нубуввати Алфа ва Омегаи доранд?

Соли 1798 Иёлоти Муттаҳидаи Амрико чанд қонуни муҳимро қабул кард, ки бо номи «Қонунҳои аҷнабиён ва фитнаангезӣ» маъруфанд. Ин қонунҳо маҷмӯае аз чор қонун буданд, ки аз ҷониби Конгрессе, ки таҳти назорати Федералистҳо қарор дошт, қабул гардида, аз ҷониби Президент Ҷон Адамс, президенти дууми Иёлоти Муттаҳидаи Амрико ва муовини собиқи президент Ҷорҷ Вашингтон, ба имзо расида, ба қувваи қонун дароварда шуданд.

Қонуни натурализатсия: Ин қонун муҳлати иқоматро, ки барои муҳоҷирон чиҳати шаҳрвандони Иёлотӣ Муттаҳидаи Амрико гардидан зарур буд, аз 5 сол то 14 сол дароз кард. Он пеш аз ҳама ба маҳдуд сохтани нуфузи муҳоҷирони тозаворид равона шуда буд, ки аксаран бо ҳизби муҳолиф — демократӣ-ҷумҳурихоҳон — ҳамроҳ буданд.

Санади «Дар бораи аҷнабиёни дӯст»: Ин санад ба президент ваколат меод, ки дар замони озоишта шаҳрвандони хориҷиеро, ки барои амнияти Иёлотӣ Муттаҳида таҳдид дониста мешуданд, ихроҷ намояд. Он ба президент иҷозат меод, ки ҳар як шаҳрванди хориҷиеро, ки ӯ хатарнок мешуморид, боздошт ва ихроҷ кунад.

Санади душманони бегона: Ин қонун барои дастгир кардан, маҳдуд сохтан ва ихроҷ намудани шаҳрвандони кишварҳои, ки бо Иёлотӣ Муттаҳида дар ҳолати ҷанг қарор доштанд, пешбинӣ шуда буд. Он ҳамчун як тадбири эҳтиётӣ дар фазои пуртаниши охири солҳои 1790 қабул гардид.

Санади иғвоангезӣ: Ин баҳши баҳсбарангезтарини Қонунҳои «Дар бораи хориҷиён ва иғвоангезӣ» буд. Он наشري навиштаҷоте, ки бар зидди ҳукумат ё мансабдорони он «дурӯғин, бадномкунанда ва ғаразнок» буда, бо нияти доғдор сохтани онҳо ё ба беэҳтиборӣ кашиданишон интишор мешуд, ҷиноят эълон мекард. Мунтақидон инро ҳамлаи мустақим ба озодии суҳан ва матбуот медонистанд.

Қонунҳои «Аҷнабиён ва фитнаангезӣ» бисёр баҳсбарангез буданд ва ба муҳолифати ҷиддии демократӣ-ҷумҳурихоҳон оварда расонданд, ки бовар доштанд ин қонунҳо ҳуқуқҳои бунёдии Конституциониро нақз мекунанд ва ҳизби сиёсии онҳоро ҳадаф қарор медиҳанд. Онҳо далел меоварданд, ки ин қонунҳо нақзи Ислоҳи яқум мебошанд, ки озодии суҳан ва матбуотро ҳифз мекунад. Дар ниҳоят, ин қонунҳо дар интиҳоботи соли 1800 нақш бозиданд, вақте ки Томас Ўефферсон ва демократӣ-ҷумҳурихоҳон раёсати ҷумҳурий ва Конгрессро ба даст оварданд, ки ин ба бекор шудани Қонуни фитнаангезӣ оварда расонд.

Ҳизби Демократӣ-Ҷумҳурихоҳ бар он ақида буд, ки ин қонунҳо ҳуқуқҳои бунёдиеро, ки Конститутсия ҳимоя менамояд, поймол мекарданд, ва ҳамчунин бар он буд, ки ин қонунҳо ҳизби сиёсии муҳолифро ҳадаф қарор дода буданд. Аҳамияте надорад, ки ин қонунҳо бекор карда шуданд ё баъдтар муҳлаташон ба поён расид; Алфа ва Омега анҷомро бо ибтидо нишон медиҳад. Дар таърихе ки ин қонунҳо қабул гардиданд ё ба шакли қонун «суҳан гуфтанд», ҳизби Федералистӣ аз ҷониби ҳизбе, ки Демократӣ-Ҷумҳурихоҳон ном дошт, муқобала мешуд. Тағйироту таҳаввули ҳизби Демократӣ-Ҷумҳурихоҳ, дар ниҳоят, ҳизби Ҷумҳурихоҳро ба вучуд меорад. Ҳизби сиёсе, ки пеш аз ҳама бар асоси мавқеи зидди ғуломдорӣ ба ҳам омада буд.

Таърихнигорон соли 1863-ро ҳамчун нуқтаи комилан марказии ҷанги шаҳрвандӣ муайян мекунанд, ҷанге ки бар масъалаи ғуломӣ асос ёфта буд. Соли 1863 ҳамчунин нишонае дар роҳ барои парчамбардорони нави шоҳи протестантӣ мебошад, ки он гоҳ аввалин пешгӯии замонири, ки аз ҷониби фариштагон ба Миллер дода шуда буд, рад карданд (пешгӯии «хафт бор» аз Ибодат 26). Оё мумкин аст, ки ин танҳо як тасодуфи содда бошад, ки пешгӯии ҳафт бор маҳз бар қонунҳои ғуломие асос ёфтааст, ки дар боби пешини Ибодат баён шудаанд?

«Лаънате», ки бо «ҳафт бор» муайян шудааст, ин ваъда буд, ки агар қонунҳои аҳди боби бисту панҷ нофармонӣ карда шаванд, Исроил он гоҳ таърихи худро бо бозгашт ба ҳамон ғуломие анҷом хоҳад дод, ки ҳангоми оғоз кардани саёҳати худ дар Баҳри Сурх аз он берун оварда шуда буд.

Аз соли 1798 то 1863 ҳизби сиёсӣ, ки Ҳизби демократӣ-ҷумҳурироҳ буд, аз як қатор поксозиҳо ё тақонҳо гузашт. Аз соли 1798 ба баъд, ва махсусан аз 11 августи 1840 ба баъд то соли 1863, ҳаракати Миллерӣ аз як қатор поксозиҳо ва тақонҳо гузашт.

Ҳизби Демократӣ-Ҷумҳурироҳ, ки яке аз ҳизбҳои аввали сиёсии Иёлоти Муттаҳида буд, бевосита ба Ҳизби ҷумҳурироҳи муосир, ба он шакле ки имрӯз вучуд дорад, табдил наёфт. Баръакс, он бо гузашти замон як силсила тағйирот ва ҷудошавиҳоро аз сар гузаронд, ки дар ниҳоят пеш аз зуҳури Ҳизби ҷумҳурироҳ ба ташаккули чандин ҳизби гуногуни сиёсӣ анҷомид.

Ҳизби демократӣ-ҷумҳурироҳ, ки аксаран бо Томас Џефферсон ва Џеймс Мэдисон алоқаманд доништа мешавад, дар охири асри XVIII ҳамчун воқуниш ба Ҳизби федералист таъсис ёфт. Демократҳо-ҷумҳурироҳон тафсири саҳтгири Конститутсия, ҳуқуқҳои иёлатҳо ва манфиатҳои кишоварзиро ҷонибдорӣ мекарданд.

Аммо то солҳои 1820-ум Ҳизби Демократӣ-Ҷумҳурироҳон бар асари ихтилофҳои минтақавӣ ва идеологӣ ба пароканда шудан оғоз кард. Тақсимои асосӣ дар давраи «Асри Эҳсосоти Нек» (1817–1825) рух дод, вақте ки ба раёсати Џеймс Монро муҳолифати ҷиддии қавӣ вучуд надошт. Ин давраи оромии сиёсӣ ба таназзули Ҳизби Демократӣ-Ҷумҳурироҳон мусоидат кард. Ниҳоят, ҳизб ба чандин гурӯҳбандӣ ҷудо шуд ва ба гурӯҳҳои сиёсии зерин табдил ёфт:

Ҳизби Демократӣ: Пайравони Эндрю Џексон, ки соли 1829 президенти ҳафтуми кишвар гардид, Ҳизби Демократиро ташкил доданд. Демократҳои ҷексонӣ аз ҳокимияти қавии шохҳои иҷроия, густариши сарзамин ба самти ғарб ва ҳуқуқи васеътари овоздиҳӣ барои мардони сафедпӯст ҷонибдорӣ мекарданд.

Ҳизби Миллии Ҷумҳурироҳ: Ин ҳизб ҳамчун посух ба раёсати ҷумҳурии Эндрю Џексон ба вучуд омад ва баъдтар бо дигар гурӯҳҳои зидди Џексон якҷо шуда, ба Ҳизби Виг табдил ёфт. Ҷумҳурироҳони миллӣ, дар маҷмӯъ, бештар тарафдори ҳукумати пурқудрати федералӣ ва рушди иқтисодӣ буданд.

Ҳизби зиддимасонӣ: Ин як ҳизби сиёсӣ буд, ки умри кӯтоҳ дошт ва дар солҳои 1820-ум, асосан ҳамчун воқуниш ба нигарониҳо дар бораи нуфузи бародарии пинҳонкори масонӣ, ба вучуд омад. Он баъзе аз собиқ аъзои Ҳизби демократӣ-ҷумҳурироҳро ба худ ҷалб кард.

Ҳизби Вигҳо: Дар солҳои 1830 таъсис ёфта, Вигҳо собиқ ҷумҳурироҳони миллӣ, зиддимасонҳо ва дигар гурӯҳҳои муҳолифро дар бар мегирифтанд. Онҳо бо муҳолифати худ ба сиёсатҳои ҷексонӣ, ҷонибдорӣ аз ҳукумати пуриқтидори федералӣ ва пешбурди рушди саноатӣ ва иқтисодӣ тавсиф мешуданд.

Ҳизби ҷумҳурихоҳи муосир дар солҳои 1850 ҳамчун посухи мустақим ба ташаннучҳои рӯзафзуни минтақавӣ оид ба ғуломдорӣ таъсис ёфт. Он вигҳои собик, демократҳои зидди ғуломдорӣ, ҷонибдорони «Free Soil» ва дигаронро, ки ба густариши ғуломдорӣ ба қаламравҳои нав муҳолиф буданд, ба худ ҷалб намуд. Нахустин номзади президентии ҷумҳурихоҳон, Ҷон С. Фремонт, дар интиҳоботи соли 1856 ширкат варзид, ва нахустин номзади муваффақи ин ҳизб, Иброҳим Линколн, соли 1860 интиҳоб гардид. Пас, Ҳизби ҷумҳурихоҳ ҷудоғона аз суннати демократӣ-ҷумҳурихоҳӣ ба миён омад ва дар таърихи сиёсии Амрико масири хоси худро дошт.

То соли 1860 Ҳизби ҷумҳурихоҳ нахустин президенти худро интиҳоб кард. Он бар пояи эътилофи ҳизбҳои сиёсӣ бунёд ёфта буд, ки ба ғуломдорӣ муҳолиф буданд. Соли 1863 Ёлломияи Озодсозӣ ғуломдориро аз мавҷудият «гуфт». Дар соли 1863 шоҳи ҷумҳурихоҳ, ки он вақт аз ҷониби Ҳизби ҷумҳурихоҳ намоёндагӣ мешуд, ғуломдориро аз мавҷудият «гуфт», дар ҳоле ки шоҳи протестантӣ аз ҳаракат будан бозмонд ва ба Калисои адвентистони рӯзи ҳафтум табдил ёфт. Ҳаракати миллериён ба таври қонунӣ ва расмӣ дар моҳи майи соли 1863 ба поён расид, ва дар ҳамон сол қасами Мусо, яъне пешгӯии ғуломдорӣ, рад карда шуд. Ҳар кӣ гӯш дорад, бишнавад.

Дар ин маврид, шояд судманд бошад, ки шарҳи кӯтоҳе дар бораи «қасами Мусо», чунон ки пайғамбар Дониёл онро номидааст, пешниҳод гардад.

Оре, тамоми Исроил аз шариати Ту сарпечӣ кардаанд, ҳатто бо рӯй гардонидан, то ки овози Туро итоат накунад; бинобар ин лаънат бар мо рехта шудааст, ва он қасаме ки дар шариати Мусо, бандаи Худо, навишта шудааст, зеро ки мо бар зидди Ё гуноҳ кардаем. Дониёл 9:11.

Вилиям Миллер, ки ҳангоми омӯхтани Қаломи Худо аз ҷониби Ҷабраил ва фариштагони дигар роҳнамоӣ мешуд, аввал ба «ҳафт замон»-и Левизод 26 роҳнамоӣ карда шуд. Шаҳодати Миллер ин аст, ки ӯ дар омӯзиши Китоби Муқаддас аз китоби Ҳастӣ огоз намуд ва бинобар ин, ошкоро, ба китоби Левизод хеле пеш аз он расид, ки ба ду ҳазору сесад сола, ки дар Дониёл боби 8 ояти 14 зикр шудааст, бирасад. Ё танҳо аз Китоби Муқаддас ва аз мувофиқномаи Круден истифода мебурд.

Конкорданси Круден ҳеҷ ишорае ба вожаҳои ибронӣ ё юнонӣ надорад, ки баъдан ба забони англисии Китоби Муқаддаси Подшоҳ Ҷеймс тарҷума шудаанд. Миллер «матни атроф»-и порчаеро, ки меомӯхт, барои роҳнамоии фаҳмиши худ аз як калима ё порчаи Навиштаҳои Муқаддас ба эътибор мегирифт. Вақте сухан ба фаҳмиши ӯ дар бораи «ҳафт замон» мерасид, бисёр содда аст дидан, ки матни атроф барои «ҳафт замон»-и боби бисту шашуми Левит ин боби бисту панҷум аст.

Боби бисту панҷум истироҳат кардани замин, Юбилей ва қоидаҳои ғуломиро баён мекунад. Қоидаҳои боби бисту панҷум қисми «шариати Мусо, бандаи Худо» мебошанд, ки агар итоат карда шаванд, баракат ба вучуд меоваранд ва агар нофармонӣ карда шаванд, «лаънат»-ро. Дар боби бисту шашум лаънати «ҳафт бор» ба ду ҳазору панҷсаду бист сол баробар аст ва дар заминаи ошкори қоидаҳои истироҳати замин ва усулҳои ғуломӣ баён шудааст. Дар боби

бисту шашум ин чазо «мочарои аҳди Ман» номида мешавад.

Он гоҳ Ман низ ба зидди шумо амал хоҳам кард ва шуморо барои гуноҳхоятон боз ҳафт баробар чазо хоҳам дод. Ва шамшереро бар шумо хоҳам овард, ки интиқоми аҳди Маро бигирад; ва ҳангоме ки дар дохили шаҳрҳои худ чамъ шавед, вабиро дар миёни шумо хоҳам фиристод; ва шумо ба дасти душман таслим карда хоҳед шуд. Ибодат 26:24, 25.

Дар ин маврид, «аҳде», ки Худо ба сабаби он «даъво» дорад, ҳамоно аҳдест, ки пештар дар боби бисту панҷум ёд шудааст. Чазои ҳафткарата «даъвои» «аҳди» Худо номида мешавад, ва «лаънате», ки ба он вобаста аст, ин аст, ки Исроил «ба дасти» душманони «худ таслим карда шавад»; ва ҳангоме ки дар замини душманон қарор гирад, (чунон ки Дониёл буд) Исроил ғуломи душманони худ хоҳад шуд.

Ҳангоме ки Мусо Левизод 26-ро сабт намуд, Исроили қадим тоза аз ғуломии Миср раҳо ёфта буд, ва усулҳои ғуломие, ки дар боби 25 тасвир шудаанд, ё баракат меоварданд ё лаънат. Исроили қадим ҳеҷ гоҳ қоидаҳои Юбилейро ба амал наовард, ва дар ниҳоят ҳам подшоҳии шимолӣ ва ҳам подшоҳии ҷанубӣ барои «ҳафт маротиба» пароканда гардиданд, дар иҷрои он чи Дониёл онро «лаънати Мусо» номидааст.

Муносибати аҳдие, ки миёни Худо ва Исроил барқарор шуда буд ва бо ғуломии онҳо дар Миср оғоз ёфта буд, бо ғуломии онҳо ба Ашшур ва Бобил ба анҷом расид. «Ҳафт вақт» бар зидди подшоҳии шимолӣ дар соли 1798 ба поён расид, ва «ҳафт вақт» бар зидди подшоҳии ҷанубӣ дар соли 1844 ба анҷом расид. Нуқтаи оғози ин ду давраи ҳафт вақт дар боби ҳафтуми Ишаёё бо пешгӯии шасту панҷ сол муайян шудааст, ки онро Ишаёё дар соли 742 то милод ба подшоҳ Оҳози Яҳудо эълон карда буд.

Зеро сари Сурия Димишқ аст, ва сари Димишқ Разин; ва дар зарфи шасту панҷ сол Эфроим шикаста хоҳад шуд, то ки дигар қавме набошад. Ва сари Эфроим Сомария аст, ва сари Сомария писари Рамалёх. Агар имон наоваред, ҳароина устувор нахоҳед монд. Ишаёё 7:8, 9.

Ишаёё муайян карда буд, ки «дар давоми» шасту панҷ сол аз замоне ки нубувват дар соли 742 то милод баён гардид, салтанати шимолӣ шикаста хоҳад шуд. Нуздаҳ сол баъд, дар соли 723 то милод, салтанати шимолии Исроил аз ҷониби подшоҳи Ашшур ба асорат бурда шуд, ва ҷиҳили шаш сол баъд, подшоҳи Бобил салтанати ҷанубии Яҳудоро дар соли 677 то милод ба асорат бурд. Нубуввати шасту панҷ сол шаш аломати таърихи ба вуҷуд меорад. Яқум соли 742 то милод аст, вақте ки пешгӯӣ баён мегардад. Нуздаҳ сол баъд, дар соли 723 то милод, салтанати шимолӣ аз ҷониби ашшуриён ба асорат бурда шуд. Ҷиҳили шаш сол баъд, дар соли 677 то милод, салтанати ҷанубӣ аз ҷониби бобилиён ба асорат бурда шуд. Сипас аввалин ду ҳазору панҷсаду бист сол, ки дар соли 723 то милод оғоз ёфт, дар соли 1798 ба анҷом расид. Сипас дар соли 1844 он ду ҳазору панҷсаду бист соле, ки дар соли 677 то милод оғоз гардида буд, ба поён расид. Аз соли 1844, пешгӯӣ нуздаҳ соли дигар то соли 1863 идома ёфт, то ки тамоми сохтори нубувватӣ такмил гардад, зеро вақте ки Алфа ва Омега барои оғози сохтори нубувватӣ нуздаҳ солро муайян кардааст, пас барои расидан ба анҷоми он низ бояд нуздаҳ сол бошад.

Исроили қадим аз ғуломии Миср раҳой ёфт, ва ба сабаби нофармонӣ ҳам салтанати шимолӣ ва ҳам салтанати ҷанубӣ боз ба ғуломӣ баргардонда шуданд. Нубувватҳо аз таърихи нубуввати Исроили қадими воқеӣ ба Исроили рӯҳонии муосир фаро мегузаранд, ва бо ин кор мавзӯи ҳамаи нишонаҳои нубувватӣ ғуломист.

Пайғамбарии боби ҳафтуми Ишаёро Ишаё дар соли 742 то милод ба подшоҳи шарир Оҳоз пешниҳод намуд, ҳангоме ки ҷанги шаҳрвандии наздикшаванда миёни шимол ва ҷануб муайян мешуд. Подшоҳии ҷанубии Оҳоз сарзамини ҷалолманди воқеии Исроили қадим буд. Дар соли 1798 сарзамини ҷалолманди рӯҳонии пешгӯии Китоби Муқаддас ба ҳукмронӣ оғоз кард ҳамчун подшоҳии шашуми пешгӯии Китоби Муқаддас. Вақте ки ҳафт замон бар зидди сарзамини ҷалолманди воқеӣ дар соли 1844 ба анҷом расид, ҳамоно тавре ки дар таърихи подшоҳ Оҳоз буд, ҷанги шаҳрвандии наздикшавандае вучуд дошт. То соли 1844, ошӯби ҳизбҳои сиёсӣ, ки пароканда мешуданд ва иттиҳодҳо ташкил мекарданд, қариб пурра ба ду табақаи гароишҳои сиёсӣ қарор гирифта буд. Аз лиҳози ғуломдорӣ, демократҳо тарафдори ғуломдорӣ буданд ва ҷумҳурихоҳон зидди ғуломдорӣ. Аз соли 1798 то оғози ҷанги шаҳрвандӣ дар соли 1860, раванди ташаккули ду табақаи ҳизбҳои сиёсӣ ба анҷом расида буд.

Оҳоз замини ҷалолро ба маънои ҳарфӣ намоёндагӣ мекард ва бинобар ин замини ҷалолӣ рӯҳониро намунавор нишон медод. Таърихи Оҳоз таърихи нубувватиро намунавор месозад, ки дар он пешгӯӣ дар соли 742 то милод эълон карда шуд; аз ин рӯ, он таърихеро низ намунавор нишон медиҳад, ки дар он пешгӯӣ ба анҷом расид. Дар таърихи ибтидоӣ, салтанати шимолӣ, ки аз даҳ қабилҳои иборат буд, ба нишони эътироз бар зидди ҳукумати аз ҷониби Худо муқарраршудаи ду қабилҳои ҷанубӣ аз ду қабилҳои дигар ҷудо шуда буд. Даҳ қабилҳои шимолӣ бо Сурия иттиҳоде ташкил дода буданд, ки он рамзи иттифоқи байни конфедератсияи ҷанубӣ ва қудрате мебошад, ки ба таври рамзӣ бо Сурия ифода шудааст.

Ин хулосаи кӯтоҳ нишон медиҳад, ки «ҳафт замон»-и Ибодатнома боби бисту шаш ваъдаи аҳдест, ки ё баракатро барои итоат муқаррар мекунад, ё «лаънат»-и ғуломиро барои ноитоатӣ. Подшоҳҳои шимолӣ ва ҷанубӣ дар оғоз ҳамчун як миллат оғоз карданд, ки аз ғуломӣ раҳо карда шуда буд, вале дар анҷомҳои дахлҳои худ боз ба ғуломӣ супурда шуданд.

Шасту панҷ соли поёни он нубувватҳои ғуломӣ ба анҷом расид, дар ҳоле ки Исроили рӯҳонӣ дар замини рӯҳонии ҷалол буд, маҳз дар маркази воқеан марговари ҷанги шаҳрвандии шимол бар зидди ҷануб. Муҳолифони он ҷанги шаҳрвандӣ подшоҳие буданд, ки конфедератсияе ташкил карда, аз ҳукумати илоҳӣ барқароршудае, ки дар подшоҳии муқобил ҷойгир буд, ҷудо шуданд.

Аз соли 1798 то ҷанги шаҳрвандӣ, шояд ҷумҳурихоҳӣ ба ҷараёне гузошта шуд, ки ду табақаи муҳолифони сиёсӣ ба вучуд овард, ки ду ҷониби масъалаҳои ғуломдориро намоёндагӣ мекунанд. Муҳолифони тарафдори ғуломдорӣ, ки мехостанд амали ғуломдориро идома диҳанд, дар он мубориза мағлуб шуданд.

Аз соли 1798 ба баъд то ҷанги шаҳрвандӣ, шоҳи протестантизм аз раванде гузаронда шуд, ки ду гурӯҳи муҳолифони динӣ ба вучуд овард, ки ду ҷониби масъалаҳои ғуломдориро намоёндагӣ мекарданд. Муҳолифони тарафдори ғуломдорӣ, ки меқӯшиданд фаҳмиши аслии нубуввати марбут ба ғуломдориро нигоҳ доранд, дар ин мубориза мағлӯб шуданд.

Соли 1863 шоҳи ҷумҳурихоҳӣ дар рад кардани амалияи ғуломдорӣ муваффақ гардид.

Соли 1863 шоҳи протестантизм дар рад намудани пешгӯии ғуломӣ муваффақ гардид.

Бо ин амал онҳо кори Миллерро, ки Илёс барои замони худ буд, рад карданд. Бо ҳамин онҳо инчунин «қасами Мӯсо»-ро, ки санги асосии замони онҳо буд, рад карданд. Пас Мӯсо ва Илёс рад карда шуданд, фақат то он ки 11 сентябри соли 2001 боз баргарданд.

Алфа ва Омега, он забоншиноси аҷоиб, имзои илоҳии Худро дар тамоми пешгӯии замони «қасами Мӯсо», ки худи Ё ҳамчун Палмонӣ, Шуморандаи Аҷоиб, эълон кард, сабт намудааст. Агар имон наоваред, пас, албатта, барқарор нахоҳед шуд.